

§ 135

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Atte Harjanteen ym. valtuustoaloitteesta koskien purettavien kiinteistöjen taidekäytön edistämiseksi Helsingissä

HEL 2021-006759 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa aloitteen esitystä koskien purettavien kiinteistöjen taidekäytön edistämistä Helsingissä.

Aloitteentekijät ovat osuneet ajankohtaiseen ilmiöön, joka liittyy tilojen koko elinkaaren hyödyntämiseen, tilojen kierrätysajatteluun, toimijoiden kiertolaisuuteen sekä urbaanin kaupunkikulttuurin ja katutaiteen kehitykseen.

Väliaikaisesti tyhjillään olevat tilat voivat parhaimmillaan palvella määrällisistä taiteellisen työskentelyn, kokemisen ja esittämisen paikkoina. Purettavat tilat puolestaan voivat hyvin konkreettisesti toimia taiteen ja kulttuurin alustana, eräänlaisena suurtaideteoksena kuten aloitteessa mainittu Keravan ”Taiteen kotitalo”. Helsingissäkin on merkittävä määrä tyhjillään olevia tiloja odottaen esim. kaavamuutosta, purkamista tai uutta sovittua käyttöä. Rakennusten omistajan näkökulmasta ja tyhjien, pimeinä olevien tilojen pitäminen pitkään tyhjillään voi lisätä alueella turvattomuuden tunnetta ja ilkeämielisyyttä ja toisaalta voi olla huolestuttava viestiä myös kaupungin omaisuuden ylläpidosta – näitä vastaan taidekäyttö tuo sosiaalista kontrollia ja positiivista viestiä. Taidekäyttö myös säännöllisesti elävöittää kaupunkiympäristöä ja nostaa alueen kiinnostavuutta. Väliaikaiskäyttöön sisältyy haasteita ja mahdollisuuksia.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan (Kuva) kulttuuripalvelukokonaisuus on yhdessä kaupunkiympäristön toimialan (Kymp) rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden kanssa keväästä 2021 lähtien tavoitellusti valmistellut tyhjilleen jäävien tilojen väliaikaista käyttöä. Aloitteessa kuvattu sopii käsiteltäväksi samassa prosessissa. Työtä ohjaavat ja tukevat kaupunkistrategia, toimitilastrategia sekä taide- ja kulttuurivisio Taide ja kulttuuri Helsingissä 2030, jotka sisältävät yhdenmukaisia tavoitteita.

Kesään 2022 mennessä tavoitteena on luoda ja pilotoida malli kaupungin tyhjilleen jääneiden tilojen väliaikaiskäytöstä taide- ja kulttuuritoimijoiden työskentelytiloina. Prosessissa on jo tunnistettu tilakokonaisuu-

den vuokraukseen liittyvän operaattorin tarve, joka huolehtii tilojen ohjaamisesta yksittäisille käyttäjille. Osa keskeisistä taide- ja kulttuurialan tilaoperaattoreista osallistui Kympin ja Kuvan yhteiseen aivoriiheen ke-säkuussa 2021 esitellen samalla omia toimintamallejaan. Kuvassa on tavoitteen edistämiseksi osoitettu projektipäällikkö mm. tilojen väliaikai-sen käytön projektimallin työstämiseen Kympin ja alan toimijoiden kanssa yhteistyössä, myös Kympistä avainhenkilöt on tunnistettu. Työn alla on toimialojen osaamisen ja käytössä olevien keinojen yhdistämi-nen ja ns. win-win-ratkaisujen löytäminen, joissa toteutuisi suurin mah-dollinen hyöty osapuolten käytössä olevat taloudelliset ja toiminnalliset realiteetit huomioiden.

Taustatietoa Purkutaide-kollektiivin toiminnasta

Aktiivinen Purkutaide-kollektiivi taiteilijoinen (vrt. aloitealoite) on vuo-desta 2016 lähtien toteuttanut yhdeksän projektia, vuonna 2021 Kera-van suositun Taiteen kotitalon lisäksi Hotelli Helkaan tehdyn, ´Purkutai-devaltauksena´ mainostetun pandemiaprojektin.

”Toimintamme on saanut alkunsa yksinkertaisesta ajatuksesta: Ympäri maata on tyhjillään purkua odottavia tai muuten vajaakäytölle jääneitä tiloja. Taide- ja kulttuuritoimijoilla on tilatarpeita. Yhdistä edelliset.” Pur-kutaide-kollektiivin tavoitteena on se, että tyhjilleen jäävien tilojen vä-liaikaiskäytöstä syntyisi yleinen käytäntö. <https://www.purkutaide.com>.

Espoon Keraan, kaupunkiradan varrelle, suunnitellaan älykaupunkia kiertotalouden esimerkkialueeksi. Purkuaan odottavassa, jättikokoises-sa (noin 100 000 m2) Inex Partnersin entisessä logistiikkakeskuksessa aloitti vuonna 2020 toimijana Kera-kollektiivi SOK:n ja Espoon kaupun-gin myötävaikutuksella. Tavoitteena on luoda uutta kaupunkikulttuuria ja taidetta yhdessä kaupunkilaisten kanssa elävöittämään Kera-n aluet-ta – ennen kuin hallit puretaan uuden asutuksen alta. Taidetta, kau-punkiviljelyä, kirppiksiä ja suunnitteilla musiikkitapahtumia. Halleilla on myös urheilutoimijoita ja pienpanimoita. www.kerakollektiivi.fi

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Paiju Tyrväinen, projektipäällikkö, Kulttuuripalvelut, puhelin: 310 29874
[paiju.tyrvainen\(a\)hel.fi](mailto:paiju.tyrvainen(a)hel.fi)

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 02.06.2021 Harjanne Atte Valtuustoaloite purettavien kiinteistöjen taidekäytön edistämiseksi Helsingissä

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 00510

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

07.09.2021

Asia/32

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt 30.9.2021 mennessä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Atte Harjanteen ja 20 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien tai muuten tyhjiällä olevien tilojen saattamista taide- ja kulttuurikäyttöön alueellaan. Aloite on kokonaisuudessaan liitteenä.

Aloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Paiju Tyrväinen, projektipäällikkö, Kulttuuripalvelut, puhelin: 310 29874
paiju.tyrvainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 02.06.2021 Harjanne Atte Valtuustoaloite purettavien kiinteistöjen taidekäytön edistämiseksi Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano